

DASAM's bestyrelses skriftlige årsberetning 2010-2011

DASAMs bestyrelse har i denne periode bestået af Jens Peter Bonde (formand), Ane Marie Thulstrup (næstformand), Anders Ingemann Larsen (kasserer), Tine Rubak Erichsen (sekretær) samt Peder Skov, Ole Carstensen og Erik Jørs.

Der har været afholdt 5 bestyrelsesmøder siden generalforsamlingen april 2010. Formændene for årsmødeudvalget og ARMONI-udvalget har deltaget i ét eller flere bestyrelsesmøder, hvor udvalgenes aktiviteter har været drøftet.

Jens Christian Jensen og Gitte Jacobsen har deltaget som observatører i bestyrelsens arbejde repræsenterende YAM.

ARMONI

Det frit tilgængelige webbaserede arbejdsmedicinske informationssystem, der som grundkerne har arbejdsmedicinske kliniske retningslinier er et overordentligt vigtigt og vellykket fælles projekt. ARMONI udvikles til stadighed, flere og flere bidrager til den faglige kvalitet, og ARMONI spiller en stadig stigende rolle for kvalitetsudvikling i faget. Der er i øjeblikket store planer om at udvikle nationale kliniske vejledninger, hvor tanken er, at disse skal udarbejdes af de videnskabelige selskaber, forankres i Sundhedsstyrelsen og implementeres af Danske Regioner. Det er selvsagt helt afgørende, at vi i arbejdsmedicinen arbejder for, at ARMONI kan blive en integreret del af denne nyudvikling, hvor der formentligt vil blive økonomiske ressourcer stillet til rådighed via Sundhedsstyrelsen og Danske Regioner.

ARMONI har efter at være startet og udviklet af Arbejdsmedicinsk Klinik i Aalborg været forankret ved Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning, men da redaktøren, Ole Carstensen, blev udnævnt som ledende overlæge i Esbjerg, fandt bestyrelsen det mest korrekt at give alle afdelinger mulighed for at byde ind på den vigtige opgave, det er at vedligeholde og videreudvikle ARMONI. Der indkom én ansøgning. ARMONI er nu forankret ved Arbejdsmedicinsk Klinik i Esbjerg med Ole Carstensen som redaktør. Bestyrelsen opfordrer alle afdelinger og arbejdsmedicinere til at bakke op om ARMONI og bidrage aktivt til videreudvikling af kliniske retningslinier m.v.

Regionalisering og den arbejdsmedicinske specialeplan

Der var 2 væsentlige anbefalinger i den specialeplan, som selskabet aktivt bidrog til at udvikle, og som det endte med, at Sundhedsstyrelsen implementerede – nemlig dels anbefaling af at samle den arbejdsmedicinske funktion på regionsplan og dels at udmønte specialiserede arbejdsmedicinske funktioner på regionsniveau. Den første del af anbefalingerne er blevet realiseret langt hurtigere end de fleste havde forudset. De 3 arbejdsmedicinske afdelinger i hovedstaden er nu samlet på Bispebjerg Hospital, i Region Midtjylland er funktionerne samlet ved 2 afdelinger (Aarhus og Herning) frem for tidligere 3 afdelinger, og i Region Syd er 4 arbejdsmedicinske enheder samlet i 2 enheder i henholdsvis Odense og Esbjerg. Aalborg-afdelingen kører videre som hidtil, og den eneste region, hvor regionaliseringen foregår i mindre hastigt tempo er i Region Sjælland, hvor der ikke er aktuelle planer om at samle de 3 arbejdsmedicinske enheder, men der arbejdes på en funktionel samordning.

Specialeplanens anden anbefaling vedrørende etablering af arbejdsmedicinske specialiserede funktioner (regionsfunktioner) var tænkt som en faglig styrkelse af faget, og som afsæt for udvikling

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

---

af interesseområder og ekspertfunktioner. Et udvalg har arbejdet med nærmere at definere og konkretisere, hvad der skal forstås ved den komplicerede arbejdsmedicinske udredning, hovedingrediensen i den arbejdsmedicinske regions funktion, men herudover er der nu et stort behov for, at de større og forhåbentligt mere ressourcerstærke arbejdsmedicinske afdelinger nu kan tage handsken op og udvikle den kliniske og forskningsmæssige funktion på flere væsentlige områder.

Udmøntningen af Specialeplanen har også haft utilsigtede virkninger, idet der i Sundhedsstyrelsens udmelding til regionerne forekommer flere ikke fagligt begrundede indskrænkninger i, hvad enkelte afdelinger må foretage af specialiserede funktioner. Eksempelvis har Region Sjælland besluttet, at regionsfunktionen kun skal foretages ved Arbejdsmedicinsk Afdeling på Køge Sygehus, og ved nogle antagelser om antallet af arbejdsmedicinske udredninger på specialiseret niveau svarende til 5-10 årligt har dette fået økonomiske konsekvenser for afdelingerne i Nykøbing Falster og Slagelse, hvor budgetterne er beskåret tilsvarende. DASAM har i en skriftlig henvendelse til både Sundhedsstyrelsen og Region Sjælland gjort opmærksom på, at der ikke er noget fagligt grundlag for at samle regionsfunktionen i Køge frem for de øvrige afdelinger, og gjort opmærksom på, at regionsfunktionen er under oparbejdning i hele landet, og i konsekvens heraf opfordrer til, at man afventer denne udvikling. Selskabet har ikke fået svar på disse henvendelser fra hverken Sundhedsstyrelse eller Region Sjælland.

Vision for udvikling af det arbejdsmedicinske speciale

Bestyrelsen har over flere møder haft drøftelser på grundlag af skriftlige oplæg vedrørende den videreudvikling af den arbejdsmedicinske disciplin. Væsentlige problemstillinger er, i hvilket omfang og hvordan den danske arbejdsmedicin bidrager til på et solidt fagligt grundlag at rådgive og vejlede personer med nedsat erhvervsevne, samt at placere arbejdsmedicinen i den almindelige forebyggelsesdiskussion vedrørende de store folkesygdomme, herunder arbejdspladsbaseret sundhedsfremme og forebyggelse.

Der har med udgangspunkt i diskussionen på generalforsamlingen i 2010 været holdt flere møder med henblik på at styrke den miljømedicinske dimension af Selskabets aktiviteter – både i uddannelsen, i forskningen og i klinisk praksis. Gennem de senere år er der både nationalt og internationalt sket en betydelig udvikling forskningsmæssigt, hvor toksikologiske problemstillinger i ydre miljø så som ultrafine partikler og hormonforstyrrende stoffer har fået en stadig større betydning. Det bør også i højere grad afspejles af Selskabets aktiviteter, og der er ikke her i landet andre sundhedsvidenskabelige selskaber, som danner et naturligt bagland for miljømedicinsk forskning. Bestyrelsen foreslår derfor, at der nedsættes et Miljømedicinsk Udvalg, og dette gøres til genstand for særskilt diskussion ved generalforsamlingen.

Den internationale medicin er i rivende udvikling og påkalder sig stor interesse fra Selskabets medlemmer. Arbejdsmedicinske projekter i Sydamerika og Afrika påkalder sig interesse blandt studerende, og undervisningen i arbejds- og miljømedicinske problemstillinger i 3. verdens lande indgår nu i undervisningen i både Århus, Odense og København. Det er en udvikling, som bestyrelsen hilser velkommen og ønsker yderligere styrket, hvorfor ICOEPH nu foreslås nedsat som et egentligt udvalg under DASAM med eget kommissorium.

Efter nogle år med relativt ringe søgning til det arbejds- og miljømedicinske speciale er der nu meldinger fra de arbejdsmedicinske afdelinger om større søgning til introduktions- og hoveduddannelsesstillinger, hvor situationen fra vacante stillinger nu er vendt til flere ansøgere, end der er stillinger. Der mærkes også en stigende interesse for faget ved den prægraduate

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

---

undervisning i universitetsbyerne, og bestyrelsen hilser det velkomment, at den nu 10 år gammel lærebog i arbejds- og miljømedicin er udkommet i en 3. stærkt revideret og moderniseret udgave.

DRG ved de arbejdsmedicinske afdelinger

Der har fra starten været betydelig skepsis over for en implementering af DRG-systemet på de arbejdsmedicinske afdelingers område, idet den arbejdsmedicinske funktion med 3-delingen på klinik, rådgivning og forskning kun dårligt passer til DRG-systemet, som udspringer af *New Public Management* og et politisk ønske om at værdisætte ydelser i det offentlige. Der er imidlertid næppe nogen vej tilbage, og der er i et udvalg nedsat af de arbejdsmedicinske afdelinger udfoldet et stort arbejde for at tilpasse DRG-systemet på det arbejdsmedicinske område. En række af de arbejdsmedicinske afdelinger landet over har i 2010 haft et underskud på DRG-aktiviteten, som det dog lader til, at man på de enkelte sygehuse har kunnet forhandle med sygehusledelsen om, således at der ikke er sket reduktion i budgetterne – netop under henvisning til den arbejdsmedicinske funktion, som meget andet end kliniske patientudredninger. Der er imidlertid behov for yderligere præcisering af det relativt simple system, der er opnået enighed om, og det er som tidligere helt afgørende, at de enkelte arbejdsmedicinske afdelinger optræder disciplineret og ikke forledes til at inflatere systemet, hvilket er usolidarisk og ikke løser problemerne på bare lidt længere sigt.

Arbejds miljøplanen 2020

Regeringens prioritering af den fremtidige arbejdsmiljøforskning og arbejdsmiljøindsats udkom efteråret 2010, og til grund for anbefalingerne lå et omfattende udredningsarbejde udført ved NFA og i Arbejdstilsynets og Arbejdsskadestyrelsens analyseafdelinger. Planen har været genstand for flere drøftelser i bestyrelsen, som finder, at det grundlæggende dokumentationsarbejde er både omfattende og nuanceret, men at regeringens prioriteringer kun i ringe grad afspejler dette, og der er efter bestyrelsens vurdering skuffende lidt nyt i de prioriteringer, der foretages. Man vil overvejende satse på omlægninger af Arbejdstilsynets virksomhed, mens der efter DASAMs opfattelse er brug for en strategi, som i langt højere grad involverer sundhedsvæsenet, herunder den arbejdsmedicinske del af sundhedsvæsenet og det sociale system, hvis man for alvor skal have sat ind over for de store og tunge problemer, som den hidtidige indsats kun har kunnet rokke beskedent ved – arbejdsulykkerne, de muskuloskeletale sygdomme og de stress-relaterede sygdomme. Bestyrelsen er også betænkelig ved at afgrænse indsatsen til disse 3 områder, fordi der fortsat er behov en indsats på mange andre områder. Særligt er bestyrelsen også betænkelig ved, at der lægges op til, at Arbejds miljø forskningsfonden fremover skal prioritere samtlige midler til de 3 prioriterede områder (ulykker; stress og muskelskelet sygdom), fraset at man vil etablere et Nanocenter.

Vi har formuleret en kritik, som er rundsendt til medlemmerne og til selskaber så som arbejdsmiljørådgiverne, Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen. Bestyrelsen har også været ude med en pressemeddelelse, hvor der er gjort rede for dette synspunkt.

Miljømedicinsk Udvalg

I forlængelse af diskussionerne ved sidste generalforsamling og møder med fremtrædende miljømedicinere foreslår bestyrelsen nu generalforsamlingen, at nedsætte et miljømedicinsk udvalg med det formål at styrke den miljømedicinske del af selskabets aktiviteter og skabe et solidt fagligt forum for danske læger og andre, som fortrinsvist beskæftiger sig med miljømedicinske problemstillinger. Et kommissorium for et sådant udvalg er udarbejdet, og bestyrelsen håber, at der vil være interesse for at gå ind i et sådant udvalg, som også kan tælle ikke lægelige medlemmer.

Indstillinger

Jens Peter Bonde
Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik
Bispebjerg Hospital

Tine Rubak Erichsen (sekretær)

email: jpb@bbh.regionh.dk

email: lysetimer@gmail.com

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

DASAMs bestyrelse bliver af Sundhedsstyrelsen og andre organer jævnligt bedt om at pege på arbejdsmedicinere til varetagelse af forskellige funktioner. I perioden er DASAM blevet bedt om at indstille 2 medlemmer til Arbejds miljøklagenævnet, hvor det imidlertid viste sig, at Lilli Kirkeskov og Anette Kærsgaard var villige til at fortsætte endnu en periode. Generelt vil selskabet opfordre til, at medlemmer, som indstilles og udpeges til tillidserhverv, fremover kun sidder i 2 perioder eller højst i 6 år.

Tak

Vi vil i DASAMs bestyrelse gerne rette en varm tak til de mange medlemmer, som i udvalg og på deres poster rundt om i arbejdsmedicinske afdelinger og organisationer har ydet en stor indsats for udviklingen af det arbejdsmedicinske speciale. En særlig tak rettes til Nanna Eller og Vivi Schlünssen for organisering af årsmødet, til Jane Frølund Thomsen for hendes ihærdige indsats for at imødegå DRG vildskud og til Ann Kryger for arbejdet med kursus i arbejdsmedicin.

DASAM's bestyrelse

11. februar 2011